

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
 вносять: в Австрії:
 на цілий рік 24 К
 на пів року 12 К
 на чверть року 6 К
 на місяць 2 К

За границю:
 на цілий рік: зі щоденною
 висилкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тиждні 6 до-
 лярів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. шадниці ч. 98704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділя і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Оссолинських ч. 11, партер (фронт від ул. Тихої). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації лише неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Консолідаційний воздух.

(Δ) Ледво розписано вибори і що йно почав проявляти ся доволі ще слабкий рух передвиборчий, а вже можна помітити подув консолидаційного воздуха.

Але щоби змити властивий слід, починає „Діло“ підсувати нам сі змагання, супроти яких ми від самого почину нашого видавництва виступали як найбільш рішучо і вразно.

Ще в р. 1891 др. Кость Левицкий, тогді секретар і референт на загальних зборах „Народної Ради“, проголосив був засаду: „Хто не ест і не хоче бути Русном, не може творити ані партії ані фракції рускої. Ми сеї засади держали ся і держимо ся непохитно і признаємо всіх тих, що перейшли чи в польський, чи в московський, чи в мадярський, чи в румунський табір — відступниками руского народу і не можемо та не будемо таких вважати Русинами, отже й не признаємо такої партії, котра відцурує ся рускої мови і народности — рускою. Нехай отже „Діло“ з наших 14 ти річників наведе одно місце, котре вказувало би на яку небудь консолидацію між нами а москвофілами — але нехай наводити сей цитат вірно, а не так, як се зробив той священик „Ивний“, що покликював ся на нашу статю про Толстога.

Тимчасом в народно-демократичнім створенні, котре ніби то намагало ся запрягти кацапів до свого воза і ними поганяти, бувало всіляко, тягли націонал-демократи, а кацапи поганяли, або йшли всі разом, то знов побили ся на високім замку і розійшли ся, відтак знов сходили ся, а ще підчас останньої соймової сесії писало „Діло“ про „консолідацію“ всіх руских сил“, розуміючи тут оба табори москвичів.

Тепер ідуть вибори і починає знов потягати консолидаційний воздух, але „Діло“ хоче, як в жида хоробу, вмовити в нас консолидаційні змагання, однак не дає на се ніяких

певних доказів. Тимчасом в політиці народних демократів подібно, як у моді, все повтаряє ся що кілька років, отже тільки із зміненою формою або назвою, але основа остає та сама.

Отже коли тепер наближають ся вибори, а з ними починає потягати консолидаційний вітерець, якого випирає ся „Діло“, а радого звернути для змієна сліду в наш бік, то не зашкодить правочірному „Ділу“ пригадати, що оно писало 4 роки тому назад, також в часі виборів і по виборах, та що тоді діяло ся в народно-демократ. таборі.

Отже не „Руслан“, але таки „Діло“ писало в 1907. р. в повиборчій огляді ось що:

„Що до хвалби, що „наши рускиі кандидати все таки усіліли прибрѣсть себѣ сорозмѣрно значительное число голосовъ“, то завважимо ось що: Із п'ятьох вибраних москвофільських послів українські партії против трох (Курилович, др. Король і др. Марков) не кляли зовсім контркандидатів, а округи, де вибрані др. Глібовицкий і о. Давидяк, звісіні як і три перші, зі своїх „консолідаційних“ традицій. На основі того можемо зовсім певно сказати, що москвофільські кандидатури мали успіх тільки там, де українські партії толерували москвофільство і де завдяки короткозорості наших людей двіла в найліпше „консолідаційна практика“. Навпаки там, де москвофільство було принципіально, на основі української національної ідеї, поборюване, там воно не може виказати ся ніякими поважнішими успіхами.“

Як відомо, „Руслан“ зараз по ухваленню виборчої реформи писав, що она повинна вказати брак основ москвофільства в нашій народі, в якій штучна цареславна пропаганда від пів сотки літ не змогла підорвати розбуженої руско-української самосвідомости. В сій цілі належало відразу ясно поставити сивару і отверто підняти безпощадну борбу з москвофілами. Тимчасом як народна управа, так і єї орган вдались були з ренегатами в переговори і компроміси, які осмілили тамтих на стілько, що з цілою безличністю за-

жадали для себе не менше, як половину, бо 14 мандатів!

„Діло“ прийшло аж по виборах до того пересвідчення, яке ми голосили ще перед початком виборчої акції. Нема сумніву, що ступивши відразу на такім становищі, народне сторонництво булоб не допустило ані одного „самостійного“ кацапа до державної ради.

Одним з таких толерованих націонал-демократичними політиками москвофілів, які при всяких „компромісах“ і „консолідаціях“ підшивали ся хитро під імя „старорусинів“ був о. Давидяк, против якого ми нераз виступали в „Руслані“. Завдяки піддержці др. Олесницького о. Давидяк дійшов до розголошу в Стрийщині і відтак станув там яко кандидат против того самого Олесницького та посередно довів своєю агітацією до кровавих подій в Горюцку, яких вини кинено відтак на др. Олесницького.

У инший вступній статі замітило тоді „Діло“ щире сповід з тих потайних коншартів, які переведжено з москвофілами під смирною назвою „компромісу“ (борони Боже: консолидації!). Для ширшого загалу заперечувано єствованє якогось небудь контакту з кацапскими Ефіяльтами, а „Русланови“ закидувано і закидує ся борбу з вітраками і підсувано ріжні інспірації за те, що остерегає перед затемнюванем національної ідеї і калянем народного пратрера признаєм кацапских агітаторів за партію і якою небудь злукою з ними.

Правда виийшла на верх, відкрило її само „Діло“ і се не зашкодить пригадати яко остро у ру в теперішній хвилі.

„На зборах ширшого Народного Комітету — писало „Діло“ — дня 1. падолиста 1906 р. порішено, мимо того, що вся акція в краю за реформою виборчою ведена була нашою партією і що партія наша була свідомо своєї сили і значіння в народі, перевести вибори в порозуміню з иншими рускими партіями а передовсім з москвофілами (отже се також руска партія), щоби тим способом забезпечити ціле число можливих для Русинів мандатів перед спільним противником — Поляками.“

„Н. Комітет делегував до переговорів москвофілами двох своїх членів, послів: Романчука і Олесницького. Делегати повідомили о тім заряд москвофільської партії і по довгім кількатижневім вижиданю діждались з кінцем грудня 1906 р. відповіді, що москвофільськими делегатами до сих переговорів вибрані др. Добрянський і о. Давидяк.“

„Поважк скликанє парламенту а відтак недуга в родині унеможливила пос. Романчукові брати участь в переговорах, переводив їх іменем нашої партії пос. Олесницький на основі поручень видаваних ему Народним Комітетом.“

„Народний Комітет уважав першим своїм обовязком не допустити до розбудженя партійних пристрастей в краю, розпаленя ненависти між самими Русинами (отже москвофіли також Русини!) і збільшеня роздору партійного і для того в половині січня 1907 поручив пос. Олесницькому запропонувати москвофільській партії розєм в прасі в той спосіб, щоби прасові органи обох партій т. є. „Діло“ і „Свобода“ з одною а „Галичанинъ“ і „Русское Слово“ з другою стороною перестали на себе нападати — а щоби згідно приготували суспільність до бою зі спільним противником. Таку пропозицію зробив пос. Олесницький дня 19. січня 1907 москвофільским делегатам, котрі мали її відтак представити Народному Советові.“

„Письмом з 31. січня 1907 завідомили москвофільські делегати пос. Олесницького, що їх організація відкинула пропозицію щодо розему — значить: вже тоді москвофільська організація дала виразно пізнати, що вона про компроміс на серію не думає — а лише „про людске око“ вдає ся в переговори. Тим актом дала москвофільська партія вже з гори свідокство, що вся її сила лежить в кириці, клеветах і розбужуваню ненависти — тим кроком приймила вона на себе одвічальність за всі наслідки братоубійчої усобиці. Ті члени москвофільської організації, які в січні сего року (1907) відкинули нашу пропозицію до занеханя тої усобиці — се перші винновники катастрофи в Горюцку!“

„Москвофіли старались оправдати своє

Терновий вінок.

(Левенда).

(Дальше).

VII.

Антипа.

Ох-ох-ох! — чути на сходах зітхання. Хтось там сопє і вилазить на кришу: лізе Антипа тетрарх помаленьки і промовляє: „Я вже ледви дышу“.

Виліз Антипа, звитав ся з Пилатом, піт обтирає, хоч сонце не греє; каже: „Біда, тай велика товстому! Все чоловік тільки пріє і пріє!“

Кликнув Пилат і прибігла прислуга, збанок вина привнесли за хвилину; випив Антипа і лекше вже дыше, рад би вже деяку чути новину.

„Гей, Пилатино, чого так сумуєш та споглядаєш на гору Голготу? Що там побачиш? Хрести і Ісуса? Красше найди собі иньшу роботу!“

Я от забавив ся в Єрусалимі, думаю: треба пійти до Пилата! Ти приятелів і так тут не мавш — звісно: жидівська країна проклята...“

Чемність за чемність: Я тільки привішав, зараз ти кличеш мене на порадку,

Згоди на засуд Ісуса питаєш: добре! хай гине жидиско за зраду!

Хто-б сподівав ся? Такий непоказний... Шкода хлопчиска, та годі! провало! Нас на те з Риму тут настановили, щоб ворохобні тут не бувало.

Всякий переворот — наша загуба! Нам же тут дієть ся і не так лихо! Тільки-б сидіти і світа вживати з любовю жіркою мирно та тихо —

Ні! появиль ся пророк із пустині, лає тебе так, немов волоцюгу: „Се не годить ся і те не годить ся!“ покліп на тебе зведе і наругу —

Ні! так не можна! Est modus in rebus! Там на пустині кричи, скілько хочеш! Тут же, приятелю, тихо! ні пари! бо городян мені дармо морочил!

Якби то слухали люди розумні, хай би горлали, як бочка порожна, — сам же я слухав пророка Івана — але між дурнями — ні! се не можна!

Знаєте, що я мав клопоту дома з тим от Іваном, жидівським пророком! Ходить собі між людьми і бунтує, лає тетрарха так таки під боком.

Кличу до себе: Чого тобі треба? — „Чом не покинеш Іродяди? —

Чом першу жінку прогнав від себе? Племя твоє до ноги все пропаде!“

Так мене лає, як жида якого! Гм, мій приятелю, я не позволю! Взав я й замкнув горлая у вязницю: Тв не дбай, кажу, про мою долю!

І чи повірите? Не допомгло се! Жінка моя нарікає що днини: „Так мене, каже ганьбить із вязниці!“ Плаче й обіцює, що мене кине.

Ну, говори собі! Кинеш, не кинеш — знаю я хитроці ріжні жіночі... Був би й забув я про того Івана та про єго небиліці пророчі —

Але у мене прехитрал жінка! Дону Салому взяла на підмову і на бенкеті якое у Махеро зладили гостям забаву чудову.

Я троха випив, а тут ся Салома як затанцює — чудесно! та й годі! Я задивив ся, так по із утіхи, не надивую ся танцям і вроді...“

Що за те хочеш? — кажу я до неї, а вона, кіточка: „Голови Івана!“ Ов! зацівила ти грубо! — гадаю. Чи то я пняний, чи і ти уже пняна?

Взав я й згодив ся... не стало пророка... Знаєте... з радости пняний все зробить!..“

Троха затихло! Аж чуо: знов иньший коло Тивері люд ворохобить.

І не сидів би собі в Галилї та майстрував своє діло тесельске, — ні! йде між люди, сварить і бунтує: все єму грішне і все фарисейске!

Вже і тетрарх — не тетрарх, бо всі рівні, і полюбити не можна своячка — слухаш того і млісно та глупо, сьмішно став від такої балачки!

Небо обіцює людям по смерті, пеклом лякає, як грішника бачить, Богом себе називає прилюдно, думає: світ цілий переіначить —

Шкода балаканя! nunc est bibendum! Стілько нам радости! Пий, же Пилате! Тут, де живемо, є небо і пекло, а як помремо, не ждімо заплачи...“

Пилат.

Я з Ним у суді розмовляв: реалїї любови хоче! Люби-ж, Ісусе, сих роззяв, що кожний в руку камінь взяв, тобі за правду кине в очи!

У добрі пориви йй впр і рай у їх сердцах засаджуй, а в них живе скажений звїр! Не злинуть душі їх до вір, хоч ти їх ладаном підкаждуй!

становиско тим, що крім „Діла“ і „Свободи“ є ще „Гайдамаки“ і „Громадський Голос“, за котрі наш Комітет не може брати відповідальності. Що таке оправдане було лише викрутком, се річ ясна, як сонце, бо кождий се знає, що всяка партія може диспонувати лише своїми органами і так само як ми не ждали, щоб москвофільська організація диспонувала іншими москвофільськими органами як „Наукою“, „Рускою Радою“ або парткулярними органами видаваними москвофілами для виборних цілій (прим. в Перемишлі), так само і від нас неможливим було вимагати, щоби ми диспонували часописами, котрі не є нами видавані і на котрі не маємо ніякого впливу, а з другої сторони відома і всім ясна річ, що коли би з одної сторони „Діло“ і „Свобода“ а з другої „Галичанин“ і „Русское Слово“ занехали взаємної полеміки і почали були відноситись компромісово до справи виборів, запанувалаб — без огляду на становиско інших менших часописів — в цілім краю інша атмосфера, уми успокоїлиб ся і вибори могли бути переведені в згоді і порозумінню. Унеможливили се москвофіли, відкидаючи нашу миролюбиву пропозицію і отираючи тим самим широко ворота братоубийчій борбі на цілій лінії.

„Хоч сей крок аж надто докладно вже виказував, яке буде становиско москвофілів в цілій виборчій акції і повинен був здерти з очий наших всякі ілюзії, то мимо того наше стороництво порішило робити ще дальші проби, щоб конечно таки довести до порозуміння.

„З початком лютого скликаний був сойм. Через цілий час сойму вів посол Олесницький беззастанно переговори з москвофільськими делегатами, котрих неуступчивість виразно показувала, що їм розходить ся о се, щоби до компромісу не допустити. Пос. Олесницький натискав Народний Комітет до що раз нових концесій в користь москвофілів.

„Прийшло до того, що на однім засіданню Народного Комітету деякі члени Комітету виразно поставили до п. Олесницького запитання: „чим він властиво є речником! Напим чи москвофільським?“ — так далеко ішла его уступчивість в користь москвофілів, так горячо трудив ся він в їх інтересі, — за що описля москвофіли виступили як раз против него з найбільшою заїлюстю і ужили як раз против него найнігіднішого оружя.

„Мимо того заходам пос. Олесницького удало ся вкінці склонити Народний Комітет до того, що він на засіданню 16 марца с. р. згодив ся на признание москвофілам 10 мандатів, а іменно згодив ся на кандидатуру: Куриловича в окр. 51, Гриневаецького в окр. 67, Глєбовицького в окр. 63, Крушинського в окр. 54, одного москвофіла, ще тоді докладне неозначеного в окр. 53, Дудикевича в окр. 56, о. Давидяка в окр. 67, Короля в окр. 62, Маркова в окр. 64, і о. Филиповського в окр. 66, значить, Народний Комітет давав москвофілам по добрій згоді два рази тілько мандатів, кільки удало ся їм при найбільшнім напруженню сил, при величезній розтраті гроша, при розпаленню огня страшної усобиці в краю для себе здобути.

„Однак москвофілам і того було мало. Вони ждали 14 мандатів, — між іншими ждали конечно мандату в Перемишлі для Несторовича, для котрого ждали пожертвована Цеглинського. Даремні були представлення наші, що 10 мандатів аж надто відповідає силі москвофільської партії в краю, — що чейже і радикальна і соціалістична партія відповідно до своєї сили мають право до кількох мандатів: москвофіли не уступили ані на крок і розбили-розірвали компроміс, ставлячи кандидатів своїх на цілій лінії і підносячи в своїй прасі оклик непримиримої борби“.

Так писав не „Руслан“, але таки само „Діло“, котре так останніми часами на нас нападало, що ми осмілили ся в поважній спосіб звернути увагу д-ра Олесницького за его неумістний оклик „До зброї“.

Хто отже підтримує консолідацію, хто посилав москвофілам до мандатів руских, хто приймає їх до укр.-рус. клубу?! Чиж се не дає оружя в руки нашим противникам, обертає сей кий другим кінцем проти нас?!

дять ся, щоби використати безпарляментарну добу в Австрії.

Заграниця.

Америк. Зєдинені Держави вислали військо на мексиканське боевище вмішали ся у внутрішні справи Мексика. Окрім того повідомили повстанців, що не стерплять бою близько границі, як се було в Агуа Пієтра. Успіхи повстанців можуть причинити ся до прискорєня мирних переговорів.

В зворах північно-альбанських гір зацвіли вже „криваві рожі“. В Скутарі аж кипить від нізамів і башибожуків (добровольців). Кждий дїм се твердять, кждий проїзний може бути ворогом, кжда вість находити віру а пролив крови, який може тисячку людей лишити життя, не є вічим неможливим. Не можна завидувати тим, котрим судило ся тут жити, а теперішній рух звернуло молодотурецке правительство на релігійне поле і се може викликати найсумніші наслідки. Виглядає так, як би завололо ся на релігійну війну. Малїсори є знаменито зорганізовані і утворили провізоричне правительство між своїми племенами і оповістили воєнний стан. А що Турки все нищать, отже Малїсори ведуть боротьбу розпуки. Наколи їм стане хліба і амуніції, то будуть з роки боронити ся, хоч би Турки вислали проти них 50 баталіонів. Немило там відчувають, що Австрія не стане в обороні альбанських католиків.

Шампанська війна, як називають в дєвниках ворохобно винарів у Франції, заподїяла там незвичайні шкоди. Будинки Ayala-компанї в 6й представляють ся яко гори звалищ. Се було місце, де малїжестанти намагали ся основно перевести діло нищення. Се спалено і розвалено, так що місце представляє ся яко чорна гора розвалин, понищєних машин і моторів. Також великі мраморні столи в галї, де наповнювано фляшки, і акумулятори порозбивано. Коля генерал 6. корпусу побачив сі звалища, спинив ся мовчки а відтак кликнув: „Се найстрашніший образ нищєня, який я доси бачив“. В Пієррі порозбивано величезні пивниці і перемінено їх в кулі розвалин.

Військо вислане на втихомиренє ворохобно до департаменту Мари, було приневолєне три дні стояти табором під вільним небом доперва пізніше розміщено жовнів по домах, В Перній площаї і улицями пересували ся патрулі кінних і піших жовнів а військо тепер по більшій часті вернуло, хоч ворохобно ще не зовсім втихомирило ся. Ще дальше кипить і робить вражине, що може дійти до нового вибуху. Між виноградарами панує велике огірченє проти драґонів. Перевага війська спершу подїляла пригноблючо на населєне, однак не видно було податливости, і можна кждого часу сподївати ся нових заворушєнь. Правительство намагає ся втихоми-

рити ворохобно увязненєм проводирів (около 50). Багато винарів засуджено вже за обиду офіпірів. Недоступність виноградів і малїй лісок в сусїдствї навели на гадку, щоби ужити тут аероплянів. І справді два військові пілоти ввєзли ся, щоби комендируючому генералови Гїлєрандові подати вісти про рух винарів, однак сїм разом обидва аеропляни поспадали. Розправа проти ворохобників відбуде ся в Паржі перед присяжними, бо між населєнем в Мари або Об неможнаб найти безсторонних судій присяжних. З увязнєних доси нікого не визволено. Всякі домагания винарів в сїй справі зверненї до префекта, щоби їх товаришів визволено, остали безуспішними.

З виборчого руху.

В Галичині.

З Сокальщини пишуть нам: Як лише парламент розігнано, так у нас всі казали, що др. Петрушевич, бувший наш посол, вже більше до нас не покаже ся і дивно нам дуже видало ся, если вже як инакше сєго не назвати, що „Народний Комітет“ сьміє все і всюди голосити, що затвердив на посла на сокальський повіт Е. Петрушевича „згїдно з волею місцевої народної організації“, коли тамчасом перед тим жадного зібраня народної повітової організації не було і аж 12. цвітня приїхав перший раз п. Петрушевич до Сокаля представити ся „яко кандидат на посла, затвержений „Народним Комітетом“. Інтерєсне також і се, що з Петрушевичом приїхав разом (і на тїм самім фіякрї) кандидат на посла Данилович (адвокат з Бурштина). На зібраню в „Народнім Домі“ через кілька годин йшла суперечка про се, чи оба мають кандидувати, чи лише одєн. Петрушевич остєргївав, що як Данилович буде кандидувати з рємени радикалів — то готов не вийти нідеєн український посол — а Данилович запєвняв, що він хоть трошки(?) хоче кандидувати, щоби голоси радикалів почислити, а за другим голосованєм, як буде, то він зрєче ся, щоби Петрушевичови не шкодити.

Прихвалювали (!) Петрушевича, що сокальська радикальна партія сє „дїтина Петрушевича“ — однак стануло вкінци на тїм, що оба мають кандидувати, Петрушевич має їхати в свої села — а Данилович в кацапські, хїба що візд радикалів в Станїславові дня 15. цвітня що иншого рішїть. Не шкодить запам'ятати і се, що „Народний Комітет“ — як казав Петрушевич — рішив відступити кілька мандатів радикалам, з котрих одєн в такїй „гострій“ опозиції згладом правительств мав бути, що навіть не хотїв їхати до Відня. Готов тепер тої самої тактики держати ся, як его виберуть.

Політичний огляд

Австро-Угорщина

Справа військових предлог (нового закона військового і карного поступованя) висунула ся тепер на перше місце у внутрішній політиці. Гр. Куєн-Гедєрварї прибув до Відня і веде дальше перєрєванї черєз сьвята переговори з Короною і австр. правительством. Але цікаве сьвітло кидає на его наміри оповіщенє з ним розмова в Pestєр Lloyd. Міністер предсїдник заявив, що в найближшїм часі ввєне в соймї три найважніші військові предлоги, бо тепер там є прихильний для них настрої (а іменно військовий закон, карне військове поступованє і закон про гонєвєдїв). Протягом вєсни може бути ухвалєний військовий закон, а як стане часу, то й дві другі військові предлоги, а коли ні, то відложїть ся їх на осїнь. Гр. Куєн висловив надїю, що мимо заострєня взаємин між Австрією і Угорщиною задля деяких справ, обидвї сторони бажують уложєня сїх взаємин. Значивши при тїм, що у Відні остане кілька днів, бо не може вернути демів без рішеня названих в горї справ. — Як видно угорське правительство пильно захо-

Між ними вовком станеш сам і сам по вовчому завєпеш, не віриш сьїм небесам ні людям ні їх чудесам, лиш ходиш та з розпуки невєш...

„Я не із сього сьвіта цар“... О, вірю, вірю, що не з сього! Не заведеш ладу без кар у сїх недолюдків, варвар, любовю не навчиш нічого!

Ти, рівний Богу чововик, гадав, що сьвіт вєзьмєш любовю; та я кажу: без крови рік не прожїве земля по вік — варвар навчиш добра лиш кровю!

Хотїв я сей Єрусалим у гору зняти, як храм Феба, та з темним народом і злєм, в підлотї впертим і гнилим на сьвітї не збудуєш неба.

Я інше небо їм давав: Акрополь з мармуру твердого, а тї волять своїх Варрав, волять, щоб кждий бив і крав, нїж їх будив ві сну гнилого.

Сиди-ж отут і занївай з родиною, мов на пустинї, і жди, поки збудує рай чи Юпітер чи Адонаї, а сам хоч гинь у самотинї!

Хотїлось би, чи по добру, чи хоч по злєму руйнувати

гнилу будівлю і стару і, заки тут чи там помру, покласти пишні далати;

нехай би дух людський витав по віки на землі широкій, за небом марно не питав, по земних затишках літає, дивуючись красї високої!

Та ба! не йде! не добєрєш ти крил їх духови їзкому! В даремній праці і помрєш і гарні думи забєрєш туди, де слухати нікому..

Нехай на хрест іде пророк, а тішити ся житєм Варрава! Пророкам соромний вінок за серце їх, за рїй думок, — а душегубцям слава! слава!

Прокля:

Утїкаймо, Пилате, сьвітами! Утїкаймо в безлюдя пустї, до земля не покрита хрєстами, де не гинуть за правду сьвятї!

Дєсь жє є та країна блаженна, де не терєм віначують жїте! Дєсь жє є та криниця спасєнна, що по муках дає забутє!

Я мов бачу сей сьвіт, відчуваю: доокола краса і краса і доброта без краю, без краю, і весєлі земля й небеса!

І нема у нікого вже туги, тїлько радїсть одна і спокій, і нема ні журби ні недуги, тїлько щастє у облаках мрїї!..

Пїмат:

Чи-ж земля вже споганїла і боги поутїкали, чи вода вже скамєніла, щоб ми рєю ще шукали і на потемки блукали?

Таж тут щастє, як дїтина, просять ся само у руки! Тут і річка, гай, хатїна, тут і сонце, дїти, взуки, — по що-ж нам страху, розпуки?..

Нї! затрєять сьвіт прєгарний, що нас тішив споконвіку, смуток розведуть цїмитарний — і на душу на калїку глєдають у хмарах лїку!

Поможи їм! Як поможєш? Полюби їх! Як полюбиш? Головою сам наложиш, або на війну затрубїш і з жалю усіх погубїш.

Де того узяти дїва, милосердя і любови, щоб земля була щаслива, щоб загинули окови, не було брєхвї і крови?

Проповїдуй царство Боже? Проповїдував і гине!

Не помїг і не поможе, бо слїпа душа не зліне і багноки не покине.

Тут Мєссїям годї жити! Людє розівпнуть Мєссїю і наново муť тужити та кохати нову мрїю, на незнаний рай надїю!

Антипа:

Гов, Пїлате, не жури ся! Жїнку мавш молоду! Вивєш, спати покладає ся — по що згадуєш бїду?

Фїлософія — нудота, розуму не добєрєш, думати — пуста робота, бо дурним, як був, умрєш.

Я сїм дїлом не журю ся, хто придумав день і ніч; хочу пати, то напю ся, а як нї, моя се річ.

Слухаю я вашї рєчі, а ту збанок без вина, — рєчі, рєчі, колотнєчі — а з того нема хїсна.

Тут і буря ось надходить, вже і перун як заблїс, а менї страх вітер шкодить — от зїйдїмо красше в низ..

(Конець буде).

На закінченні зборів рішено доперва о-сновати „комітет народної партії до перево-джевя вибору Петрушевича — а радикали оснували собі кілька діїв перед тим (дня 7. цвітня) свій комітет на довірочних зборах.

З кацапської сторони з рамени „стари-ков" має кандидувати судья Крижановский — а оголошено, що о. Костецкий зі Львова, — з рамени знов Дудикевичівців, Марков.

З місцевих сокальських радикалів на разі ніхто не кандидує, бо одним бракує літ, а дру-гі не знають німецької мови — а всі разом не знають про інші справи говорити — як лише про „попів" отже не мали би з чим їхати до парламенту.

З Коломиї пишуть нам: Передвиборчий рух виказав ту се, на що ми нераз вказували в „Руслані" — повне безголов'я. Певний сво-его мандату є тільки др. К. Трильовський; мандат меншости поважно загрожений, бо надто багато кандидатів до нього, й відси якісь закулісові заходи й баламученя публі-чною опінію. Послом меншости був доси з Ко-ломиї о. крилош. Войнаровський. Та по-казуєт'я ся, що тепер его вибір був би не-певний, бо деякі люди працювали ту відда-ва на над сьм, щобі о. Войнаровського позбути ся. Щобі ратувати ситуацію, поставлено на его місце соймового посла п. З. Скварка. Та, як зачуваємо, надзираюча рада „Покут-ського Союзу", якого директором є п. Скварко, ані не хоче чути про его кандидатуру — й тому з сего не буде віддай нічого. Отже тепер виринають кандидати оден по другім, часами доволі комічні, а кінець буде віддай такий, що другий мандат захопить кацап. Ми радили бы Коломиїцям, щобі скоро згодили ся на якого будь (?) кандидата, аби тільки Укра-їнця, бо вибирати вже нема часу. Вибрати ра-дили би ми між отими людьми: о. кр. Вой-наровський, о. дек. Русин, пос. Скварко, нотар Телішевський — інші кандидати не усто-лят ся. — *Лм.*

Грошевиті кандидати мають першенство у „Народного Комітету", коли він не звертаю-чи уваги на ніякі згляди, ставляє per force о. Фоліса і проф. Залозецкого. Певною є рі-чю і неоспоримою, що проф. Залозецкий був би видатною парламентарною селюю і его кандидатура, наколи би она була ставлена з чисто ідейних, а не всіляких інших, передов-сім грошевих мотивів, мусить бути привітана нашою суспільностю, як вайсимпатичніше. А соромно поступаеть собі „Народний Комітет" що други м мандат в Стрийщині віддає доброохотно москвофі-лам. І сі самі люди, що в своїм маніфесті плачуть за уступившими з клубу ренегатами, а в Стрийщині без розмислу наділюють москвофілів своєю симпатією і віддають навіть оден мандат, виривають ся з докорами на на-шу часопісь, яка буцім то не поборює русо-фільської язви...

А русофіли жруть ся о мандати в „істин-но-руській" спосіб. Одні другим, впрочім не без причин, закидують союз з „Rad-ою паго-дов-ою", а навіть прилапують себе взаємно на „горячих" вчинках. От вчерашна „Прикар-патская Русь" містить ні менше ні більше таку телеграму:

„Террор ідець. Каменка струмилова (соб. тел.). Староста приказалъ громадскимъ начальникамъ подавати голоса в вести агі-тацію за г. Гльбовицкаго."

А б. посол Куриловский, простуючи заки-да „Галичина", в яких показує ся на него, як на посередника в переговорах між новокур-сними русофілами, а „Rad-ою пагодов-ою" у „Прикарпатській Русі" так кінчить своє спро-стоване: „штабовцы изъ „Галицкой Рады" за-ключили компромисъ съ поляками. Такъ именно польскій золочевскій організаторъ заявиль мнѣ: „My idziemy ręka w rękę z He-bowickim, z którgym umówiliśmy wspólną akcję"

Неправдаж то, і одно і друге? І сі безо-ромні торговці честію ренегати мають ще сьмілість показувати ся перед народом і про-сити в него для себе мандатів?

Побіч сеї хуліганської колотнечі йде рів-нобіжно завзята агітація русофільських юно-шів по цілій східній Галичині. Найсильній ший відділ під проводом студ. Стасева гуляє по Жидачівщині, агітаючи в користь Дуди-кевича (!). На жаль проти сеї русофільської ак-ції з народної сторони не розвинено, бодай доси ніякої, протіакції. А час найвисший!

Поза Галичиною.

Ческі радикали будуть йти самостійно при надходящих виборах, хоч інші партії ра-ді би були навязати із ними виборчі компро-

місіа. Ческі соціялісти видали виборчий ма-ніфест і в сім маніфесті підчеркують, що полишають ся вірними своїм соціялістичним засадам навіть тоді, коли борють ся о языке-ві права Чехів. Кандидатів ставляє се сторон-ниство ві всіх виборчих округах Чех.

Просимо відхобити перегляду.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.; Григория; римо-кат.: Агнешки. — В п'ятницю: руско-кат.: Велика П'ятниця; римо-кат.: Анзельма.

— **Муринська етина.** Вчерашне „Діло" (ч. 88) помістило статтю „Сui bono?" (нібито наді-слану), де між иншим сказано таке: „Та до-ки ходила чутка, що пп. Барвіньскій і Сту-динський хотять убігати ся о мандат, те ін-тригантство „Руслана" — хоч злочинне — бу-ло бодай зрозуміле. Шож хотіли люди зогі-дирати инших послів, щобі в тим освітлено-сами ліпше виглядали і тим легше промости-ти собі дорогу до кандидатури. Але згодом пп. Барвіньскій і Студинський заявили, що не кандидують, а одначе інтригантство на шпальтах „Руслана" не замовкло, а навпаки, з кожним днем зростає. Питаємо ся „сui bo-по така тактика?" Чи думав автор статії „Об'єктивний", якою муринською етикою він руководить ся, коли є в розумілім, річ при-родва, для себе, скоро дозволяє виступати проти чоловіка і нищити инших, тому що сам кандидує? Справді, се етика, достойна чорно-сотенної мафії, згрупованої біля „Діла". І „Ді-ло" гідно зновняло свою службу. Щобі, бо-рони Боже, не провалив ся котрий з дотепе-рішних неждар, або ледарів-послів, оно йшло всею силою пари против вудуманих кандида-тур гофр. Барвіньського і проф. Студинського. Колиж ті заявили, що не кандидують, то „Діло" не вважає навіть умісним, закинути навіть лайку супротив згаданих людей, які не йдуть в повіти та ані своїх, ані своїх при-клонників кандидатур не ставлять. Навіть тут має „Діло" свою окрему муринську етику. Та не лише сей уступ, який ми навели, а ціла статія є так низька і нікчемна, що ми при-святитиме йї окрему статію в завтрішнім чис-лі на доказ, як низко ушла національно-демократична преса, а рівночасно дамо від-повідь: „сui bono" ми сьміємо критикувати кандидатури деяких людей, що дали вже в парламенті докази своєї нездарности і ле-дарства, а навіть шкідливости для інтересів руского народа.

— **З Товариства св. Ап. Павла.** До кінця мар-ця с. р. уконституовались отсі кружки: 1. Оле-ський, де головою є о. Олександр Левицкий, заступник голови о. Виктор Цебровский, а се-кретарем о. Володимир Лиско. 2. Глинянський, де головою є о. Павло Бачинский, а се-кретарем о. Іван Садовский. 3. Калущинський, де го-ловою є о. Теодор Богачевский, заступ. го-лови о. Володимир Петрушевич, а секретарем о. Василь Бачинський. 4. Тернопільський, де головою є о. Володимир Громницкий, заст. голови о. Александр Коренець, а секретарем о. Тимотей Сембай. — Крім того прислали кружкові статуты отсі деканати: 1) бережань-ский, 2) брідський, 3) буский, 4) винницький, 5) збаражський, 6) зборівський, 7) козлівский, 8) львівський, 9) нараївський, 10) новосельский, 11) озірнянський, 12) підгаєцкий, 13) підка-менецкий, 14) помор'янський, 15) рожитівський, 16) скалатський, 17) теробельський, 18) тух-лянський, 19) янівський, 20) городецкий, 21) ходорівський, 22) цирецкий, 23) бобрецкий, 24) перемишлянський, 25) грималівський, 26) вой-нівський, 27) рогатинський, 28) стрийський, 29) любінецький, 30) радехівський, 31) жидачів-ский, 32) ярчівський, 33) долиньський. 34) ми-кулинецький. Відтак уладив Виділ духови вира-ви для сьвітської інтелігенції у Львові, які від-були ся під проводом їх Екселеції нашого Высокопреосвященного Митрополита в перкві духовної семінарії в днях від 27. до 31. мар-ця с. р. при участи 400—500 осіб. — Виділ просить своїх членів а) о приписану статутом щоденну молитву, б) о замовлюване і розши-рюване видавництв. — За виділ: о. *Евген Гу-вар, о. др. Д. Яржко.*

— **Зміна віроісповідань у Львові.** В лютім с. р. змінило у Львові 29 осіб віроісповідане. Найбільше є між ними греко-католиків: 17 мужчин і 7 женщин. Крім того по 1 женщині рим. кат., греко-східн., евангел. і жидів, а 1

мужчина гр.-східн. ісповіданя. Римо-католи-цизм приняло 27 осіб, гр.-катол. 1, а еванге-лицке 1. Поміж гр.-католиками, що покинули віру своїх родичів, є 18 в віці до 30. р. житя, а 17 вільного стану, — видно, люди зависимі і дуже слабого характеру.

— **Заг. збори кред. тов-а „Взаїмна поміч учи-тельська"**, відбули ся дня 14. с. м. в шкільній салі Р. Тов-а педагогічного при ул. Мохнацко-го. Збори отворив п. Андрій Маренін і покля-кав на секретаря п. Кликайла. По відчитаню протоколу з останних заг. зборів зложив звіт дир. Мороз, який ствердив, що товариство роз-виває ся правильно. З кінцем 1910. р. Това-риство мало 615 членів, які зложили 7.750 К на уділи. Щадничі вкладки, уміщені на 150 книжочках, вносять суму 21.182.32 К з кре-диту банкового користало товариство дуже мало, бо ледви на 1.520 К. Відношене вла-дного капіталу до чужого з кінцем 1910 р. було як 1:250. Позичок уділило стоваришене 89 в межах від 100—500 К на загальну суму 22.985 К. Загальний оборот в р. 1910 виносив 160.504.79 К, чистий зиск 208.90 К. — В ди-скусії над звітом забирали голос пп. Поси-панко, Герусівський, Савлик, Іваншин, Та-ранько, Савкевич і др. Лучаківский. Др. Лу-чаківский горячо поручав ідею кооперації, бо лиш дорогою кооперації може наше учи-тельство двигнути ся. На внесенє контрольної комісії уділено управи товариства абсолют-но і висказано признанє за старанє ведене справ товариства. При розділі зиску ухвалено по 20 К на „Рідну школу" і на тов. педаго-гічне. До Ради надзираючої вибрано через ак-клямацію пп.: Якимовського М., Гайдукевича Ол., Сеницу М., Вертигороха Ів., Мареніна Андр., Гриньковського Петра, Малицьку Констан-тину, Коця Мих., Шпепюрского Нестора, на заступників пп.: Сумка Звиновія, Зеленого Ан-дрія, Бадмона Мих.; до комісії контрольної від-шли пп.: Властейчук Онофер, Устиянович Іван, Паньківский Кость.

— **Немила пригода** стрітила в понеділок ве-чером в другий день лат. сьвят міністра Гломбінського на головній почті у Львові. „Kur. lw." пише, що мін. Гломбінський всту-пив того вечера на почту, щобі надати теле-граму. В передсінку було тісно, бо більше число людей писало телеграми. Міністер вій-шов тому до бюра і попросив о блянкет. Ура-дяк чи не пізнав, чи не хотів пізнати особи міністра і заявив, що вступ до бюра чужим заборонений. Навіть коли міністер Гломбін-ский представив ся, ким він є, урядник не дозволив написати телеграми в бюрі. Треба було — пише „Kur. lw." аж будити директо-ра почти п. Вонартенго, щобі міністер міг вислати телеграму.

— **Шкільна Рада краєва проти кінематографі-чних представлень.** Шкільна Рада краєва вида-ла до шкільних окружних рад, дирекцій ви-ділових шкіл і урив народних шкіл слідую-чий об'язник в справі кінематографічних пред-ставлень:

„Признаючи вартість кінематографічних представлень як узмісловлюючого середника для шкільної молодіжи, не може однак шкіль-на Рада краєва не звернути уваги на момент, що в наслідок неодвiтної програми предста-вляють они деколи поважну небезіеку для обичайности і морального вихованя молодіжи. Обовязком школи сьпільно з родинним домом є охоронити молодіж перед небезіекою, що може з тої причини виникнути. — Тому на-слідком рескрипту міністра віроісповідань і про-сьвіти з дня 22. лютого 1911. звічає, що кі-нематографічні представлення належить ува-жати прилюдними видовищами, в яких сьпів-учать шкільних дітей є по мисли §. 80 шкільних постанов дозволеня лише виімково з тим застереженем, що програма продукції є без закиду під обичаєвим і релігійним згля-дом, рівнож, що поведене, пильність, успіхи в науці і ходжене до школи не становлять для дитини причини до ніякої обави. По оученя родичів про загрожуюче згіршенє для їх ді-тей в наслідок відвідуваня невідповідних кіне-матографічних видовищ і инших, надають збори родичів, поручені в §. 130. шкільних постанов, які при сій нагоді прагдує ся."

— **Уніа із старообрядцями.** Донесеня про приготовлення до унії католицької Церкви із сектою російских старообрядовців, находить потвердженє в „Gazet-i Kościel-ной", яка пише: „З Петербурга надходять вельми вдоволяючі вiстки, що між примасом католицької Церкви в Росії, а епископами т. зв. старообрядовців, сеї секти православної церкви, яка берегла християнської віри доси вельми основно і яка є дуже зближена до католицької Церкви, ве-

дуть ся тепер переговори що до унії з нашою церквою. Був би се приріст для Церкви о 10—12 мільонів душ. Кількох визначних ста-рообрядовців, між ними двоє їх епископів, вже признало першенство Папи і мало вже заключити унію. Подрібні розговори епи-скопів і сьвященників із громадами, мають підготовити унію цілої секти із апостольскою Столицею.

Оповідки.

— **З нагоди закупна по торговлях** чи з на-годи замовленє у ремісників просимо наших Вп. читачів і приклонників, щобі звертали увагу на се, щобі в нашій часопісь они ого-лошували ся. Бо через оголошеня солідних фірм з одної сторони читачі мають вигоду, бо знають, де можуть набути добрий товар, з другої знов сторони і часопісь має певний прихід, який лише на користь її розвиткови може вийти.

— **Порядок Богослужень в церкві ОО. Васи-лия** при ул. Жовківській у Львові. В вел. Че-твр: о 9. год. рано Служба Божа св. Вас. Вел. з вечерню, о 7. год. вечер Страсти Го-сподні. — В вел. П'ятницю: о 8. год. Царскі Часи, о 11. год. вечерня, проповідь, обхід, по-ложене Плащениці, о 6½ год. Надгробна утре-ня (єрусалимска). — В вел. Суботу: о 9. год. Сл. Божа св. Вас. Вел. з вечерню, о 7. год. вечером Воскресна утрєня. — В сьвітлу Неді-лю: о 5, 6, і 7. год. тахі Сл. Божі, о 8. год. співана Сл. Божа, о 5. год. вечерня. — В сьвітлий Понеділок і Второк: о 5, 6, 7. і 8. год. тахі Сл. Божі, о 9. год. співана Сл. Божа, о 5. год. вечерня, а в второк по вечерні обхід з Найсвья іишими Тайнами.

— **Поворотні білєти залізничі пб зниженій ціні.** Як давнійше, так і сего року продавати бу-дуть каси особові на головнім двірци у Льво-ві і бюро міске ц. к. залізниць державних у Львові (пасаж Гавсмана) через літній сезон се є від 1. мая до 30. верєсня влючно зви-жені білєти поворотні зі Львова до Янова, ва-жні не лиш на неділі і сьвята але також і на будні дни. З такими білєтами поворотними можна їхати до Янова кождим поїздом осо-бовим; вертати з Янова можна однак лиш по-їздами прогульковими ч. 3.256 (відїзд з Яно-ва 12:00 в полудне), 3.258 (відїзд 8:15 вечером) і 3.260 (відїзд з Янова 8:50 вечером лише в неділі і рим.-кат. сьвята). Вертати з Янова до Львова поїздами особовими ч. 3.252 (відхо-дить з Янова о 7:00 рано) і ч. 3.254 (відхо-дить з Янова о 3:00 по полудни) на підставі висше згаданих білєтів поворотних не вільно. Такі самі білєти поворотні і по тій самій ці-ні будуть видавати ся також на стації Львів-Клепарів.

Телеграми

в дня 19. цвітня.

Рим. (ТКБ). Помер ту кардинал Кавіціомі.
Відень. (ТКБ). Цісар принял вчєра сьпіль-ного міністра скарбу бар. Буріяна на послу-ханю, яке трєвало три чєрти години.

Бордо. (ТКБ). О 5. год. по полудни неда-леко полудневого двірця, в дільниці, в котрій замешкав прибувший ту іспанський король Альфонс, арештовано іспанського анархїста Фернандера Франціско, Король, засягнувши поради лікаря, відїхав о 7. год до Мадрита.

Бісерта. (ТКБ). Президент Фалтер теле-графічно подякував королеви англійскому, італійскому і іспанскому за нові докази при-хильности, при чім з подивом висказав ся про їх гарні кораблі.

Солунь. (ТКБ). В околиці Піольчеві стрінули ся турецькі війська з грецькою ватагою. Оден Грек убитий, оден жовнір ранений.
Болгарска ватага перейшла коло Кістен-джиль границю і ввала в засідку турецьких війск. 4 Болгарів убито, решта утікла.

Другу болгарську ватагу в околиці Гюк-тете доглянула турецька сторожа. Двох Болга-рів убито, 1 ранений, 2 жовніри ранени.

Цетинія. (ТКБ). З границі доносять, що війська, які ідуть з Гущі, вже вийшли на об-ласть, яку заселов племя Клементі і без опо-ру посунули ся до Кропє.

Вчєра напало на турецьке військо племя Шеліче. Подробиць з битви нема.

На области Кастрати о год. 9. вечером пришло до кровавої стрічі межі вєрохобни-ками а військами, яка трєвала цілу ніч. Вислі-ди незвісні.

Царгород. (ТКБ). Комунікат міністерства війни доносить, що на болгарській границі при-держано двоє людей, які намагали ся пере-пачкувати через границю динаміт.

Царгород. (ТКБ). Перевозовий корабель перевіз в ночи баталіон редифів до Сан Джо-ванні ді Медуа.

Раймс. (ТКБ). Ув'язнено ту властитєля ґрунту і винара Лєкашер, віцепрезидента со-

